

ZİDEK

Ziraat Fakülteleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği
Association for Evaluation and Accreditation of Agricultural Engineering Educational Programs

Özdeğerlendirme Raporu Hazırlarken Dikkat Edilmesi Gereken Konular

2011

ZİDEK

Ziraat Fakülteleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği
Gazi Mahallesi Özata Sokak No:21/5
Yenimahalle-ANKARA

Tel: 0 (312) 419 04 99 Faks: 0 (312) 419 04 98

E-posta: info@zidek.org.tr

Web sayfası: <http://www.zidek.org.tr/>

ZİDEK

Özdeğerlendirme Raporu Hazırlarken Dikkat Edilmesi Gereken Konular

ZİDEK tarafından değerlendirilecek Ziraat Fakülteleri eğitim programları, özdeğerlendirme raporlarını ZİDEK'in belirlemiş olduğu Özdeğerlendirme Raporu belgesine göre hazırlamalı ve ZİDEK değerlendirme ölçütlerinin nasıl karşılandığını kanıtlarıyla açıklamalıdır.

Kullanılması gereken özdeğerlendirme raporu formatı ve ZİDEK değerlendirme ölçütleri ile ilgili ZİDEK belgelerinin güncel sürümlerine ZİDEK web sitesinden (<http://zidek.org.tr/>) erişilebilir.

Değerlendirmenin ağırlıklı bir kısmı bu rapor üzerinden yapılacağından, özdeğerlendirme raporunun titizlikle hazırlanması çok önemlidir. Raporun içeriğinde tutarsızlıkların yer almamasına dikkat edilmelidir. Rapor, okunması ve anlaşılması kolay bir dille hazırlanmış olmalı ve tüm bilgiler belgelere dayandırılmalıdır.

ZİDEK'e sunulacak özdeğerlendirme raporlarının hazırlanması sırasında aşağıdaki hususların göz önüne alınması değerlendirme sürecinin daha sağlıklı işlemesine katkı yapacaktır:

- 1) Özdeğerlendirme raporu fiziksel formatı: Özdeğerlendirme raporları gerektiğinde A4 kağıda basılabilecek şekilde pdf formatında hazırlanmalı ve ZİDEK'e yalnızca elektronik ortamda gönderilmelidir. Ek-II (Kurum Profili) dışındaki tüm ekler (Ek I) ana rapor dosyasının içinde olmalıdır. Üniversite, ilgili fakülte ve bu fakültede yürütülen tüm programlara ilişkin bilgilerin verildiği Ek II (Kurum Profili) bölümü ana rapor ile aynı formatta fakat ayrı bir dosya olarak hazırlanmalıdır. ÖDR'de kullanılan tablolardaki tüm kutular (gölgeli taranmışlar hariç) geçerli verilerle doldurulmalıdır. Gölgeli taranmış kutulara herhangi bir veri girişi yapılmamalıdır. Veri girişi yapılması gereken kutulardaki veriler tanımlı değilse (örneğin, o yıl mezun verilmemişse) "-" işareti kullanarak belirtilmelidir.
- 2) İkinci öğretim programlarının değerlendirilmesi: ZİDEK Değerlendirme ve Akreditasyon Uygulama Esasları Yönergesi, Madde 4(d) uyarınca, bir kurumdaki ikinci öğretim programları adları ve içerikleri birinci öğretim programları ile aynı ya da benzer olsa bile, ayrı program olarak değerlendirilecektir. Dolayısıyla, kurumların ikinci öğretim programları için ayrı ve bu programlara özgü özdeğerlendirme raporları hazırlanması gerekmektedir. Tüm ZİDEK ölçütlerinin (özellikle program çıktılarına ilişkin Ölçüt 3 için tüm ayrıntıları ile) nasıl sağlandığına ilişkin verilerin ve kanıtların (özellikle programın ölçme- değerlendirme-geri besleme sonuçlarını içerecek şekilde) hem normal öğretim programları hem de ikinci öğretim programları için ayrıştırılmış, ancak programların birbirleri üzerindeki etkileriyle birlikte irdelenmiş olarak ayrı ayrı belgelenmesi gerekmektedir. Başvurunun her iki program için birlikte veya ayrı ayrı yapılmış olması programlar arası etkileşimin irdelenmesi gereğini ortadan kaldırmaz.

- 3) Kullanılan ölçme-değerlendirme-iyileştirme süreçleri ile ilgili açıklamalar: ZİDEK değerlendirmesine başvuran bir mühendislik programının, programın eğitim amaçları ve program çıktıları başta olmak üzere, tüm ZİDEK ölçütlerinin gereklerini düzenli olarak ölçmek, değerlendirmek ve sürekli iyileştirmek için belgelere dayalı bir kalite güvence ve iyileştirme sistemi kurmuş ve çalıştırıyor olması beklenmektedir. Kurumun bu sistem kapsamında kullanmakta olduğu ölçme- değerlendirme-iyileştirme süreçlerinin özdeğerlendirme raporunda ayrıntılı olarak açıklanması programın ZİDEK tarafından daha sağlıklı bir biçimde değerlendirilmesine yardımcı olacaktır.
- 4) Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 ile ilgili açıklamalar: Ölçüt 2’de tanımlanmış olan program eğitim amaçlarının, öğrencilerin mezuniyetten sonra yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedeflerini ve mesleki beklentilerini tanımlaması gerektiği unutulmamalıdır. Ölçüt 3 içindeki program çıktılarının ise, bu amaçlara ulaşabilmeleri için öğrencilerin mezun oluncaya kadar kazanmaları gereken bilgi, beceri ve davranışları tanımlaması gerektiği hususuna da dikkat edilmelidir. Çıktılarla amaçlar arasındaki ilişkiler ve eğitim programındaki derslerin çıktılarıyla program çıktıları arasındaki bağlantılar, gerçekçi bir değerlendirmeyle ortaya konulmalıdır. Programın eğitim amaçlarının ZİDEK çıktıları olarak ifadesi bir yetersizlik olarak değerlendirilmektedir.
- 5) Program çıktılarına ilişkin kanıtlar: ZİDEK değerlendirmesine başvuran bir mühendislik programının ZİDEK değerlendirme ölçütlerini karşıladığını gösterebilmesi ve bu bağlamda Ölçüt 3 kapsamında tanımlanan program çıktılarının sağlandığını kanıtlaması beklenmektedir. Program çıktılarını ölçmek ve bu çıktıların sağlandığını kanıtlamak için tek başına anketlerin kullanılması yeterli değildir ve bu durum ZİDEK tarafından yetersizlik olarak değerlendirilir. Dolayısıyla, programlarını ZİDEK değerlendirmesine hazırlayan kurumların bu konuya özellikle dikkat etmeleri, özdeğerlendirme raporlarında anketler dışında ve özellikle öğrenci çalışmalarına dayandırılmış doğrudan ölçme yöntemlerinin kullanımını somut olarak açıklamış ve belgelemiş olmaları sağlıklı bir program değerlendirmesi yapılabilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Eğitim planı içindeki derslerin çıktılarının program çıktılarına katkısı somut ve ölçülebilir yöntemlerle belirlenmeli ve kanıtlanmalıdır. Her çıktının başarıma düzeyinin en az iki ölçme yöntemi kullanılarak kanıtlanması önerilmektedir.
- 6) Sürekli iyileştirmeye ilişkin kanıtlar: ZİDEK değerlendirme ölçütlerinden Ölçüt 4, kurulan ölçme ve değerlendirme sistemlerinden elde edilen sonuçların programın sürekli iyileştirilmesi için kullanıldığını gösteren kanıtlar sunulmasını gerektirmektedir. Bu iyileştirme başta Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 ile ilgili alanlar olmak üzere, programın tüm gelişmeye açık alanları ile ilgili sistematik bir biçimde toplanmış somut verilere dayanmalıdır. Özellikle de, Ölçüt 3 için ölçme-değerlendirme- iyileştirme çevriminin en az bir kez kapatıldığının ve ölçme-değerlendirme sonuçlarından yola çıkarak, geri besleme yoluyla eğitimde iyileştirme yapıldığının özdeğerlendirme raporunda tüm ayrıntılarıyla belgelenmiş olması beklenmektedir.